

Zbierka súdnych rozhodnutí

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (prvá komora)

z 29. júla 2024*

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania – Ochrana prirodzených biotopov a voľne žijúcich živočíchov a rastlín – Smernica 92/43/EHS – Články 2, 4, 11, 12, 14, 16 a 17 – Systém prísnej ochrany živočíšnych druhov – *Canis lupus* (vlk) – Poľovnícke využitie – Hodnotenie stavu ochrany populácií dotknutého druhu – „Nepriaznivý“ stav ochrany tohto druhu – Využívanie, ktoré nie je zlučiteľné so zachovaním alebo obnovou priaznivého stavu ochrany druhu – Zohľadnenie všetkých najnovších vedeckých poznatkov“

Vo veci C-436/22,

ktorej predmetom je návrh na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 267 ZFEÚ, podaný rozhodnutím Tribunal Superior de Justicia de Castilla y León (Vyšší súd autonómneho spoločenstva Kastília-León, Španielsko) z 30. júna 2022 a doručený Súdnemu dvoru 1. júla 2022, ktorý súvisí s konaním:

Asociación para la Conservación y Estudio del Lobo Ibérico (ASCEL)

proti

Administración de la Comunidad de Castilla y León,

SÚDNY DVOR (prvá komora),

v zložení: predseda prvej komory A. Arabadžiev (spravodajca), sudcovia T. von Danwitz, P. G. Xuereb, A. Kumin a I. Ziemele,

generálna advokátka: J. Kokott,

tajomník: A. Calot Escobar,

so zreteľom na písomnú časť konania,

so zreteľom na pripomienky, ktoré predložili:

- Asociación para la Conservación y Estudio del Lobo Ibérico (ASCEL), v zastúpení: J. Gil Ibáñez, abogada, a A. I. Fernández Marcos, procuradora,
- Administración de la Comunidad de Castilla y León, v zastúpení: D. Vélez Berzosa, letrada,

* Jazyk konania: španielčina.

- španielska vláda, pôvodne v zastúpení: I. Herranz Elizalde, neskôr M. Morales Puerta, splnomocnená zástupkyňa,
 - fínska vláda, v zastúpení: H. Leppo, splnomocnený zástupca,
 - Európska komisia, v zastúpení: C. Hermes a E. Sanfrutos Cano, splnomocnení zástupcovia,
- po vypočutí návrhov generálnej advokátky 25. januára 2024,
- vyhlásil tento

Rozsudok

- 1 Návrh na začatie prejudiciálneho konania sa týka výkladu článku 2 ods. 2, ako aj článkov 4, 11, 12, 14, 16 a 17 smernice Rady 92/43/EHS z 21. mája 1992 o ochrane prirodzených biotopov a voľne žijúcich živočíchov a rastlín (Ú. v. ES L 206, 1992, s. 7; Mim. vyd. 15/002, s. 102), zmenenej smernicou 2013/17/EÚ z 13. mája 2013 (Ú. v. EÚ L 158, 2013, s. 193) (ďalej len „smernica „o biotopoch““).
- 2 Tento návrh bol podaný v rámci sporu medzi Asociación para la Conservación y Estudio del Lobo Ibérico (ASCEL) (Združenie na ochranu a výskum iberského vlka, Španielsko) a Administración de la Comunidad de Castilla y León (Správa autonómneho spoločenstva Kastília-León, Španielsko) vo veci návrhu, ktorý podalo ASCEL, na zrušenie rozhodnutia Dirección General del Patrimonio Natural y Política Forestal de la Junta de Castilla y León (Generálne riaditeľstvo pre prírodné dedičstvo a politiku lesného hospodárstva Kastília-León, Španielsko) o schválení plánu lokálneho využívania vlka v poľovných oblastiach, ktoré sa nachádzajú sa severne od rieky Duero, v autonómnom spoločenstve Kastília-León na sezóny 2019/2020, 2020/2021 a 2021/2022 z 9. októbra 2019 (ďalej len „rozhodnutie z 9. októbra 2019“) a uloženie povinnosti žalovanej vo veci samej vyplatiť peňažnú náhradu za každého jedinca uloveného počas týchto sezón.

Právny rámec

Právo Únie

- 3 Prvé odôvodnenie smernice „o biotopoch“ stanovuje:

„... udržanie, ochrana a zlepšenie kvality životného prostredia, vrátane ochrany prirodzených biotopov a voľne žijúcich živočíchov a rastlín, je dôležitým cieľom všeobecného záujmu, ktorý sleduje [Európske s]poločenstvo, ako je uvedené v článku [191 ZFEÚ]“.
- 4 Pätnáste odôvodnenie tejto smernice znie:

„keďže pre určité druhy rastlín a živočíchov sa vyžaduje všeobecný systém ochrany doplnujúci smernicu [Rady] 79/409/EHS [z 2. apríla 1979 o ochrane voľne žijúceho vtáctva (Ú. v. ES L 103, 1979, s. 1; Mim. vyd. 15/001, s. 98)]; keďže by sa malo vypracovať ustanovenie pre opatrenia na riadenie určitých druhov, ak to vyžaduje ich stav ochrany, vrátane zákazu určitých prostriedkov odchyty alebo usmrcovania, pri zabezpečení možnosti výnimiek za určitých podmienok“.

5 Článok 1 bod i) smernice „o biotopoch“ stanovuje:

„Na účely tejto smernice:

...

i) stav ochrany druhov: znamená súhrn vplyvov pôsobiacich na príslušné druhy, ktoré môžu ovplyvniť jeho dlhodobé rozdelenie a prebytok ich populácií v rámci územia uvedeného v článku 2.“

6 Článok 2 tejto smernice stanovuje:

„1. Cieľom tejto smernice je prispievať k zabezpečeniu biologickej rôznorodosti prostredníctvom ochrany prirodzených biotopov divokej fauny a flóry na európskom území členských štátov, ktoré sú stranami zmluvy.

2. Navrhnu sa opatrenia prijaté podľa tejto smernice, aby sa zachovali v prirodzenom stave ochrany alebo do takéhoto stavu obnovili, prirodzené biotopy a druhy divokej fauny a flóry európskeho významu.

3. Opatrenia prijaté podľa tejto smernice berú do úvahy hospodárske, sociálne a kultúrne požiadavky a regionálne a miestne charakteristiky.“

7 Článok 4 tejto smernice stanovuje:

„1. Na základe kritérií stanovených v prílohe III (etapa 1) a príslušných vedeckých informácií každý členský štát navrhne zoznam lokalít uvádzajúci, ktoré typy prirodzených biotopov v prílohe I a ktoré druhy v prílohe II, ktoré sú udomácnené na jeho území, sa v týchto lokalitách nachádzajú. Pre druhy živočíchov, ktoré využívajú rozsiahle územia, tieto lokality zodpovedajú tým lokalitám v rámci prirodzeného areálu týchto druhov, kde sa nachádzajú fyzikálne alebo biologické faktory dôležité pre ich život a ich reprodukciu. ...

Tento zoznam sa predloží Komisii do troch rokov od oznámenia tejto smernice, spolu s informáciami o každej lokalite. ...

...

4. Po schválení lokality európskeho významu v súlade s postupom uvedeným v odseku 2 označí príslušný členský štát čo najskôr túto lokalitu ako osobitné chránené územie, najneskôr však do šiestich rokov, a vypracuje priority z hľadiska významu lokalít pre zachovanie v priaznivom stave alebo obnovenie do takéhoto stavu typov prirodzených biotopov uvedených v prílohe I alebo druhov uvedených v prílohe II a pre koherenciu sústavy Natura 2000 a z hľadiska rizika degradácie alebo deštrukcie, ktorým sú tieto lokality vystavené.

...“

8 V súlade s článkom 11 tejto smernice „členské štáty vykonávajú dohľad nad stavom ochrany prirodzených biotopov a druhov uvedených v článku 2, s mimoriadnym ohľadom na prioritné typy prirodzených biotopov a prioritných druhov“.

9 Článok 12 smernice „o biotopoch“ znie:

„1. Členské štáty prijímú potrebné opatrenia na vytvorenie systému prísnej ochrany živočíšnych druhov uvedených v prílohe IV písm. a) v prostredí ich prirodzeného pohybu a zakázu:

- a) všetky formy úmyselného odchyťovania alebo usmrčovania vzoriek týchto druhov vo voľnej prírode;
- b) úmyselné rušenie týchto druhov najmä počas obdobia párenia, odchovu mláďat, hibernácie a sťahovania;
- c) úmyselné ničenie alebo zbieranie vajec vo voľnej prírode;
- d) poškodzovanie alebo ničenie miest na párenie alebo miest na oddych.

...“

10 Článok 14 tejto smernice stanovuje:

„1. Ak to členské štáty na základe dohľadu stanoveného v článku 11 považujú za potrebné, prijímú opatrenia na zabezpečenie toho, že odoberanie vzoriek druhov divokej fauny a flóry, uvedených v prílohe V, vo voľnej prírode, ako aj ich využitie je zlučiteľné s ich zachovávaním v priaznivom stave ochrany.

2. Ak sa tieto opatrenia považujú za potrebné, obsahujú pokračovanie dohľadu stanoveného v článku 11. Takéto opatrenia môžu obsahovať najmä:

- nariadenia týkajúce sa prístupu k určitému majetku,
- dočasný alebo miestny zákaz odoberania vzoriek [jedincov – *neoficiálny preklad*] vo voľnej prírode a využívanie [a využívania – *neoficiálny preklad*] určitých populácií,
- reguláciu období a/alebo metód odoberania vzoriek,
- uplatnenie pravidiel poľovníctva a rybárstva pri odbere vzoriek [jedincov – *neoficiálny preklad*], ktoré berú do úvahy ochranu takýchto populácií,
- vytvorenie systému licencií na odoberanie vzoriek [jedincov – *neoficiálny preklad*] alebo stanovenie kvót,
- reguláciu nákupu vzoriek [jedincov – *neoficiálny preklad*], ich predaja, ponúkania na predaj, držania na predaj alebo prepravu na predaj,
- rozmnožovanie živočíšnych druhov v zajatí, ako aj umelé pestovanie rastlinných druhov podľa prísne kontrolovaných podmienok s cieľom redukovať odber vzoriek [jedincov – *neoficiálny preklad*] z voľnej prírody,
- zhodnotenie účinku prijatých opatrení.“

11 Článok 16 ods. 1 tejto smernice stanovuje:

„Za predpokladu, že neexistuje uspokojivá alternatíva a výnimka nespôsobuje zhoršenie stavu ochrany populácie príslušného druhu na území jeho prirodzeného výskytu, členské štáty môžu udeliť výnimku z ustanovení článkov 12, 13, 14 a 15 písm. a) a b):

- a) v záujme ochrany divokej fauny a flóry a ochrany prirodzených biotopov;
- b) pre zabránenie vážneho poškodenia, najmä úrody, hospodárskych zvierat, lesov, rybného a vodného hospodárstva a iných typov majetku;
- c) v záujme zdravia a bezpečnosti ľudskej populácie alebo z iných nevyhnutných dôvodov vyššieho verejného záujmu, vrátane tých, ktoré majú spoločenský alebo hospodársky charakter a priaznivé dôsledky primárneho významu na životné prostredie;
- d) na účely výskumu a vzdelávania, ožiovania a obnovy týchto druhov a tiež pre operácie rozmnožovania potrebné na tieto účely, vrátane umelého pestovania rastlín;
- e) aby sa za podmienok prísneho dohľadu, na selektívnom základe a v obmedzenom rozsahu, umožnil odber alebo držanie určitých vzoriek uvedených v prílohe IV v obmedzenom množstve stanovenom príslušnými vnútroštátnymi orgánmi.“

12 Článok 17 ods. 1 tejto smernice stanovuje:

„Každých šesť rokov od dátumu skončenia obdobia stanoveného v článku 23 vypracujú členské štáty správu o vykonaní opatrení prijatých podľa tejto smernice. Táto správa obsahuje najmä informácie týkajúce sa ochranných opatrení uvedených v článku 6 ods. 1, ako aj zhodnotenie dosahu týchto opatrení na stav ochrany typov prirodzených biotopov uvedených v prílohe I a druhov uvedených v prílohe II a hlavné výsledky dohľadu uvedené v článku 11. Správa v súlade s formátom stanoveným výborom [zriadeným podľa článku 20] sa postúpi Komisii a sprístupní verejnosti.“

- 13 Príloha II k smernici „o biotopoch“, nazvaná „Druhy živočíchov a rastlín, o ktoré má Spoločenstvo záujem a ktorých ochrana vyžaduje označenie osobitne chránených oblastí“, uvádza *Canis lupus* s presnením, že v prípade španielskych populácií ide o populácie „na juh od Duera...“.
- 14 Príloha IV k tejto smernici, nazvaná „Živočíšne a rastlinné druhy, o ktoré má Spoločenstvo záujem a ktoré vyžadujú prísnu ochranu“, uvádza *Canis lupus* „s výnimkou... španielske populácie na sever od Duera“.
- 15 Príloha V k tejto smernici s názvom „Živočíšne a rastlinné druhy, o ktoré má Spoločenstvo záujem a ktorých chytenie a zber vo voľnej prírode a využívanie môžu podliehať správnym opatreniam“, v písmene a) uvádza *Canis lupus* okrem iného „španielske populácie na sever od Duera“.

Španielske právo

- 16 Ley 4/1996 de Caza de Castilla y León (zákon č. 4/1996 autonómneho spoločenstva Kastília-León o poľovníctve) z 12. júla 1996 (BOE č. 210 z 30. augusta 1996, s. 26650) v znení Ley 9/2019 (zákon č. 9/2019) z 28. marca 2019 (BOE č. 91 zo 16. apríla 2019, s. 39643) (ďalej len „zákon č. 4/1996“) vo svojom článku 7 a v prílohe I označoval vlka (*Canis lupus*) za „poľovný druh“ na sever od rieky Duero. Zákon č. 4/1996 bol zrušený Ley 4/2021 de Caza y de Gestión Sostenible de los Recursos

Cinegéticos de Castilla y León (zákon č. 4/2021 autonómneho spoločenstva Kastília-León o poľovníctve a trvalo udržateľnom riadení poľovníckych zdrojov) z 1. júla 2021 (BOE č. 172 z 20. júla 2021, s. 86581), ktorý v článku 6 a v prílohe I.3 uvádza ako takého aj vlka. V bode 4 písm. f) prílohy II k zákonu č. 4/2021 sa ako obdobie, počas ktorého je povolený lov tohto druhu, stanovuje toto obdobie: od štvrtej nedele v septembri do štvrtej nedele vo februári nasledujúceho roka. V bode 2 prílohy IV k tomuto poslednému uvedenému zákonu je hodnota každého uloveného vlka stanovená na 6 000 eur.

- 17 Ley 42/2007 del Patrimonio Natural y de la Biodiversidad (zákon č. 42/2007 o prírodnom dedičstve a biodiverzite) z 13. decembra 2007 (BOE č. 299 zo 14. decembra 2007, s. 51275) vo svojom článku 65 ods. 1 stanovuje, že lov a rybolov vo vnútrozemských vodách sa môže týkať len druhov určených autonómnymi spoločenstvami, pričom takéto označenie sa v žiadnom prípade nemôže týkať tých druhov, ktoré sú zaradené do zoznamu druhov, na ktoré sa vzťahuje osobitný režim ochrany, ani druhov, ktorých lov alebo rybolov je Európskou úniou zakázaný.
- 18 Real Decreto 139/2011 para el desarrollo del Listado de Especies Silvestres en Régimen de Protección Especial y del Catálogo Español de Especies Amenazadas (kráľovský dekrét č. 139/2011 o vypracovaní zoznamu voľne žijúcich druhov podliehajúcich španielskemu režimu osobitnej ochrany a katalógu ohrozených druhov) zo 4. februára 2011 (BOE č. 46 z 23. februára 2011, s. 20912) obsahuje vo svojej prílohe zoznam voľne žijúcich druhov, na ktoré sa vzťahuje osobitný režim ochrany a ktoré sú prípadne zapísané do španielskeho katalógu ohrozených druhov. Táto príloha bola zmenená Orden TED/980/2021, por la que se modifica el Anexo del Real Decreto 139/2011, de 4 de febrero, para el desarrollo del Listado de Especies Silvestres en Régimen de Protección Especial y del Catálogo Español de Especies Amenazadas (ministerská vyhláška TED/980/2021, ktorou sa mení a dopĺňa príloha kráľovského dekrétu č. 139/2011 zo 4. februára 2011 o vypracovaní zoznamu voľne žijúcich druhov podliehajúcich španielskemu režimu osobitnej ochrany a katalógu ohrozených druhov), z 20. septembra 2021 (BOE č. 226 z 21. septembra 2021, s. 115283) s cieľom zahrnúť do zoznamu voľne žijúcich druhov, na ktoré sa vzťahuje režim prísnej ochrany, všetky španielske populácie vlka. Táto ministerská vyhláška však umožňuje, aby sa naďalej uplatňovali opatrenia na odber a odchyt jedincov, ktoré boli prijaté autonómnymi spoločenstvami pred nadobudnutím jej účinnosti, pokiaľ sú v súlade s určitými podmienkami a obmedzeniami. Predovšetkým sa musí na základe najlepších dostupných poznatkov preukázať, že tieto opatrenia nemajú negatívny vplyv na priaznivý stav ochrany dotknutého druhu.

Spor vo veci samej a prejudiciálne otázky

- 19 Rozhodnutím z 9. októbra 2019 Generálne riaditeľstvo pre prírodné dedičstvo a politiku lesného hospodárstva Kastília-León schválilo plán miestneho využívania vlka v poľných oblastiach, ktoré sa nachádzajú na sever od rieky Duero, autonómnom spoločenstve Kastília-León na sezóny 2019/2020, 2020/2021 a 2021/2022.
- 20 Tento plán podľa jeho odôvodnenia vychádza z regionálneho sčítania vlkov za roky 2012 a 2013, z celoštátneho sčítania uskutočneného v rokoch 2012 až 2014, ako aj z ročných monitorovacích správ, ktoré si vyžadujú menšie úsilie pri zisťovaní a monitorovaní ako pri vypracovaní sčítania. Na základe dostupných údajov a uplatnenia rôznych faktorov uvedený plán odhaduje počet jedincov vlka žijúcich severne od rieky Duero v autonómnom spoločenstve Kastília-León pred lovom na 1 051. V celoštátnom sčítaní sa uvádza celkovo 297 svoriek v Španielsku, z ktorých 179

by patrilo do sčítania autonómneho spoločenstva Kastília-León, t. j. 60,3 % celkového počtu zaznamenaného na vnútroštátnej úrovni. Podľa záveru tohto plánu by prekročenie 35 % ročnej úmrtnosti znamenalo pokles populácie tohto druhu.

- 21 Dňa 14. novembra 2019 ASCEL podalo proti rozhodnutiu z 9. októbra 2019 žalobu, ktorá bola zamietnutá výnosom Consejero de Fomento y Medio Ambiente (minister autonómneho spoločenstva pre rozvoj a životné prostredie) autonómneho spoločenstva Kastília-León z 9. marca 2020.
- 22 Dňa 17. februára 2020 ASCEL podalo žalobu na senát pre správne spory Tribunal Superior de Justicia de Castilla y León (Vyšší súd autonómneho spoločenstva Kastília-León, Španielsko), ktorý podal návrh na začatie prejudiciálneho konania. Touto žalobou sa domáha tak zrušenia výnosu, ktorým bola zamietnutá jeho žaloba podaná proti rozhodnutiu z 9. októbra 2019, ako aj zrušenia tohto samotného rozhodnutia. Okrem toho vzhľadom na to, že právny stav pred prijatím tohto rozhodnutia nemožno obnoviť, keďže dotknuté vlky boli usmrtené, ASCEL navrhuje, aby bola žalovanej vo veci samej uložená povinnosť zaplatiť náhradu škody spôsobenú voľne žijúcej faune, zodpovedajúcu hospodárskej hodnote každého jedinca usmrteného počas sezón 2019/2020, 2020/2021 a 2021/2022, t. j. sumu 9 261 eur za jedného vlka.
- 23 Vnútroštátny súd uvádza, že v správe, ktorú Španielske kráľovstvo zaslalo Komisii v roku 2019 na základe článku 17 smernice „o biotopoch“ za obdobie rokov 2013 – 2018 (ďalej len „správa z roku 2019“), sa uvádza, že vlk sa nachádzal v „nepriaznivom“ stave ochrany v stredomorských, atlantických a alpských regiónoch, pričom prvé dva z týchto regiónov zahŕňali územie Kastílie-Leónu.
- 24 Podľa článku 7 a prílohy I k zákonu č. 4/1996 bol však vlk označený ako „poľovný a lovený druh“ na sever od rieky Duero.
- 25 Uvedený súd má pochybnosti o zlučiteľnosti tohto označenia so smernicou „o biotopoch“ a pýta sa aj na rozsah, obsah a zdroj vedeckých správ, ktoré môžu slúžiť ako podklady pre rozhodnutia týkajúce sa stavu ochrany vlka, a teda opatrenia, ktorých cieľom je zabezpečiť, aby odber jedincov druhov voľne žijúcej fauny a flóry uvedených v prílohe V k tejto smernici, ako aj využívanie týchto druhov boli zlučiteľné so zachovaním priaznivého stavu ochrany týchto druhov.
- 26 Za týchto podmienok Tribunal Superior de Justicia de Castilla y León (Vyšší súd autonómneho spoločenstva Kastília-León) rozhodol prerušiť konanie a položiť Súdnemu dvoru tieto prejudiciálne otázky:

„Vzhľadom na to, že cieľom každého opatrenia prijatého členským štátom podľa [smernice ‚o biotopoch‘] v súlade s jej článkom 2 ods. 2 musí byť zachovanie alebo obnova priaznivého stavu ochrany živočíšnych druhov európskeho významu, ako je vlk ([*Canis lupus*]):

1. Bránia článok 2 ods. 2, ako aj články 4, 11, 12, 14, 16 a článok 17 [smernice ‚o biotopoch‘] tomu, aby zákon autonómneho spoločenstva [, akým je zákon č. 4/1996, následne zákon č. 4/2021] vyhlásil vlka za poľovný a lovený druh, a v dôsledku toho schválil regionálne využívanie vlka v poľovných oblastiach počas sezón 2019/2020, 2020/2021 a 2021/2022, keď je stav jeho ochrany nepriaznivý – nedostatočný – podľa správy [z roku 2019], a z tohto dôvodu členský štát (článok 4 smernice ‚o biotopoch‘) zaradil všetky španielske populácie vlka do zoznamu druhov

voľne žijúcich živočíchov s osobitným režimom ochrany a do španielskeho katalógu ohrozených druhov, čím sa poskytla prísna ochrana aj populáciám nachádzajúcim sa severne od rieky Duero?

2. Je s týmto cieľom zlučiteľná skutočnosť, že sa vlkovi poskytuje rozdielna ochrana v závislosti od toho, či sa nachádza severne alebo južne od rieky Duero, vzhľadom na to, že i) z vedeckého hľadiska sa toto rozlíšenie nepovažuje v súčasnosti za primerané, ii) hodnotenie stavu jeho ochrany v troch regiónoch, ktoré obýva v Španielsku, a to v alpskom, atlantickom a stredomorskom regióne, v období rokov 2013 – 2018 je nepriaznivé, iii) je prísne chráneným druhom prakticky vo všetkých členských štátoch, a najmä preto, že má spoločný región s Portugalskom, a iv) podľa judikatúry Súdneho dvora EÚ týkajúcej sa prirodzeného areálu a územnej pôsobnosti, ktorá sa má zohľadniť pri hodnotení stavu jeho ochrany, je viac v súlade s uvedenou smernicou, a pri zohľadnení článku 2 ods. 3, skutočnosť, aby bol vlk zaradený do príloh II a IV, bez rozlišovania medzi severom a juhom rieky Duero, tak, aby jeho odchyt a usmrčovanie bolo možné len v prípade, ak neexistuje uspokojivá alternatíva, za podmienok a pri dodržaní požiadaviek stanovených v článku 16?

V prípade, ak sa konštatuje, že toto rozlišovanie je odôvodnené:

3. Zahŕňa pojem ‚využitie‘ uvedený v článku 14 smernice jeho poľovnícke využitie, teda jeho lov, vzhľadom na osobitný význam tohto druhu (ide o prioritný druh v iných územných oblastiach) s prihliadnutím na skutočnosť, že jeho lov bol doteraz povolený a jeho situácia bola v období rokov 2013 – 2018 označená za nepriaznivú?
4. Bráni článok 14 smernice ‚o biotopoch‘ vyhláseniu vlka severne od rieky Duero prostredníctvom zákona za poľovný a lovený druh (článok 7 a príloha I [k zákonu č. 4/1996] a článok 6 a príloha I [k zákonu č. 4/2021] a schváleniu plánu regionálneho využívania vlka v poľovných oblastiach nachádzajúcich sa severne od rieky Duero na sezóny 2019/2020, 2020/2021 a 2021/2022, bez existencie údajov umožňujúcich posúdiť, či bol vykonaný dohľad stanovený v článku 11 smernice ‚o biotopoch‘, bez sčítania od roku 2012 – 2013 a bez dostatočných, objektívnych, vedeckých a aktuálnych informácií týkajúcich sa situácie vlka v spise, ktorý bol podkladom na vydanie regionálneho plánu využitia, keď v období rokov 2013 – 2018 v troch regiónoch, ktoré vlk obýva v Španielsku, a to v alpskom, atlantickom a stredomorskom regióne, je hodnotenie stavu jeho ochrany nepriaznivé?
5. Majú sa na základe článkov 4, 11 a 17 smernice ‚o biotopoch‘ zohľadniť pri určovaní stavu ochrany vlka (aktuálne a skutočné úrovne populácie, aktuálne geografické rozšírenie, index reprodukcie atď.) správy, ktoré sú vypracované členským štátom každých šesť rokov, alebo ak je potrebné kratšie časové obdobie, prostredníctvom vedeckého výboru, akým je výbor zriadený kráľovským dekrétom č. 139/2011, s prihliadnutím na skutočnosť, že ich populácie sa nachádzajú na území rôznych autonómnych spoločenstiev, a potrebu vykonať hodnotenie opatrení miestneho obyvateľstva ‚vo väčšom rozsahu‘ v zmysle rozsudku Súdneho dvora z 10. októbra 2019, *Luonnonsuojeluyhdistys Tapiola* (C-674/17, EU:C:2019:851)?“

O konaní na Súdnom dvore

- 27 Vnútroštátny súd navrhol, aby Súdny dvor prejednal tento návrh na začatie prejudiciálneho konania v skrátenom konaní podľa článku 105 Rokovacieho poriadku Súdneho dvora.

- 28 Na podporu tohto návrhu tento súd poukázal jednak na nepriaznivý stav ochrany vlka v Španielsku a jednak na to, že obdobie, v ktorom je dotknutý lov povolený, začína štvrtú nedeľu v septembri 2022.
- 29 V článku 105 ods. 1 rokovacieho poriadku sa stanovuje, že predseda Súdneho dvora na návrh vnútroštátneho súdu alebo výnimočne i bez návrhu, ak si povaha veci vyžaduje jej prejednanie bez zbytočného odkladu, môže po vypočutí sudcu spravodajcu a generálneho advokáta rozhodnúť, že o návrhu na začatie prejudiciálneho konania sa rozhodne v skrátrenom konaní, odchylne od ustanovení tohto rokovacieho poriadku.
- 30 Treba pripomenúť, že použitie skráteneho konania môže byť opodstatnené, ak existuje veľké riziko vzniku nenapraviteľných dôsledkov na životné prostredie, až do rozhodnutia Súdneho dvora [rozsudok zo 7. februára 2023, *Confédération paysanne* a i. (Náhodná mutagenéza *in vitro*), C-688/21, EU:C:2023:75, bod 27].
- 31 Predseda Súdneho dvora 14. júla 2022 po vypočutí sudcu spravodajcu a generálneho advokáta rozhodol, že nie je opodstatnené vyhovieť návrhu uvedenému v bode 27 tohto rozsudku.
- 32 Vnútroštátny súd síce zdôrazňuje, že pokiaľ ide o obdobie 2022/2023, dotknuté obdobie povolenia lovu sa malo začať štvrtú nedeľu v septembri 2022, treba však uviesť, že spor vo veci samej sa týka len schválenia miestneho plánu využívania vlka v poľovných oblastiach nachádzajúcich sa na sever od rieky Duero v Kastílii-Leóne na tri sezóny 2019/2020, 2020/2021 a 2021/2022.
- 33 Za týchto okolností a pri absencii dodatočných dôkazov nemožno dospieť k záveru, že vo veci samej existuje veľké riziko vzniku nenapraviteľných dôsledkov na životné prostredie až do vydania rozhodnutia Súdneho dvora v zmysle judikatúry citovanej v bode 30 tohto rozsudku.
- 34 Predseda Súdneho dvora však aj napriek tomu rozhodol, že táto vec bude prejednaná prednostne na základe článku 53 ods. 3 rokovacieho poriadku.

O prípustnosti návrhu na začatie prejudiciálneho konania

- 35 Španielska vláda a Správa autonómneho spoločenstva Kastília-León tvrdia, že návrh na začatie prejudiciálneho konania je neprípustný z viacerých dôvodov.
- 36 Španielska vláda tvrdí, že návrh na začatie prejudiciálneho konania už nie je relevantný na účel vyriešenia sporu vo veci samej, keďže Tribunal Constitucional (Ústavný súd, Španielsko) vo svojom rozsudku č. 99/2022 z 13. júla 2022 vyhlásil príslušné ustanovenia zákona č. 4/2021, a najmä jeho bod 4 písm. f) prílohy II za protiústavné, okrem iného preto, že porušovali ministerskú vyhlášku TED/980/2021.
- 37 Správa autonómneho spoločenstva Kastília-León tvrdí, že návrh na začatie prejudiciálneho konania je neprípustný z viacerých dôvodov. Po prvé na účely rozhodnutia sporu vo veci samej nie je potrebné vykladať ustanovenie práva Únie, ale skôr posúdiť dôkazy obsiahnuté v spise. Po druhé vnútroštátny súd už rozhodol o žalobe, ktorú podala tá istá žalobkyňa proti podobnému plánu a ktorá sa zakladala na rovnakých tvrdeniach, aké boli predložené v rámci konania vo veci samej. V prejednávanej veci navyše Komisia nevzniesla pochybnosti, pokiaľ ide o výklad práva Únie. Po tretie spor vo veci samej má umelú povahu.

- 38 V tejto súvislosti treba pripomenúť, že v súlade s ustálenou judikatúrou v rámci spolupráce medzi Súdny dvorom a vnútroštátnymi súdmi, ako je zakotvená v článku 267 ZFEÚ, prináleží iba vnútroštátnemu súdu, ktorý prejednáva spor a ktorý musí niesť zodpovednosť za následné súdne rozhodnutie, aby so zreteľom na osobitosti veci posúdil tak potrebu rozhodnutia v prejudiciálnom konaní pre vyhlásenie svojho rozsudku, ako aj relevantnosť otázok, ktoré kladie Súdny dvor. Súdny dvor je preto v zásade povinný rozhodnúť, keď sa predložené otázky týkajú výkladu práva Únie (rozsudok z 21. decembra 2023, *Infraestructuras de Portugal a Futrifer Industrias Ferroviárias*, C-66/22, EU:C:2023:1016, bod 33, ako aj citovaná judikatúra).
- 39 Z uvedeného vyplýva, že pre otázky týkajúce sa výkladu práva Únie platí prezumpcia relevantnosti. Súdny dvor môže odmietnuť rozhodnúť o prejudiciálnej otázke položenej vnútroštátnym súdom len vtedy, ak je zjavné, že požadovaný výklad práva Únie nemá nijakú súvislosť s existenciou alebo predmetom sporu vo veci samej, pokiaľ ide o hypotetický problém, alebo ak Súdny dvor nedisponuje skutkovými ani právnymi okolnosťami potrebnými na poskytnutie užitočnej odpovede na otázky, ktoré mu boli položené (rozsudok zo 7. apríla 2022, *Avio Lucos*, C-116/20, EU:C:2022:273, bod 38 a citovaná judikatúra).
- 40 V prejednávanej veci treba uviesť, že spor vo veci samej sa týka najmä zlučiteľnosti predmetnej vnútroštátnej právnej úpravy, ktorá označuje vlka za poľovný a lovený druh, s právom Únie, ako aj otázky, či škody spôsobené na populácii vlka v dôsledku lovu počas pôsobnosti regionálnych právnych predpisov, ktoré boli v platnosti pred rozhodnutím Tribunal Constitucional (Ústavný súd), ktoré je uvedené v bode 36 tohto rozsudku, majú viesť k náhrade. Toto rozhodnutie sa však týka len obdobia po roku 2021, zatiaľ čo spor vo veci samej sa týka poľovníckych sezón od roku 2019. Zlučiteľnosť regionálnych právnych úprav, o ktoré ide vo veci samej, s právom Únie má preto naďalej význam na účely vyriešenia sporu vo veci samej.
- 41 Za týchto podmienok teda nie je zjavné, že by výklad požadovaný vnútroštátnym súdom nemal žiadnu súvislosť s existenciou alebo predmetom sporu vo veci samej alebo že by nastolený problém mal hypotetickú povahu v zmysle judikatúry citovanej v bode 39 tohto rozsudku. Súdny dvor má navyše k dispozícii skutkové a právne podklady nevyhnutné na to, aby poskytol užitočnú odpoveď na otázky, ktoré mu boli položené.
- 42 Dôvody neprípustnosti, ktoré uvádzajú španielska vláda a Správa autonómneho spoločenstva Kastília-León, sa preto musia zamietnuť.
- 43 Vzhľadom na vyššie uvedené je návrh na začatie prejudiciálneho konania prípustný.

O prejudiciálnych otázkach

- 44 Svojimi otázkami, ktoré treba preskúmať spoločne, sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či sa články 2, 4, 11, 12, 14, 16 a 17 smernice „o biotopoch“ majú vykladať v tom zmysle, že bránia právnej úprave členského štátu, podľa ktorej je vlk označený za druh, ktorého jedince možno loviť na časti územia tohto členského štátu, kde nepodlieha prísnej ochrane podľa článku 12 ods. 1 tejto smernice, hoci sa stav jeho ochrany považoval za nepriaznivý na celom území tohto členského štátu.

- 45 Tento súd sa konkrétne pýta na výklad článku 14 tejto smernice a má pochybnosti o zlučiteľnosti plánu miestneho využívania vlka v poľovných oblastiach nachádzajúcich sa na sever od rieky Duero v Kastílii-Leóne s týmto článkom, keďže stav ochrany tohto druhu v troch regiónoch, v ktorých sa nachádzal v Španielsku, a to v alpskom, atlantickom a stredomorskom regióne, bol v období rokov 2013 – 2018 považovaný za nepriaznivý.
- 46 Na úvod treba pripomenúť, že smernica „o biotopoch“ vo svojom prvom odôvodnení uvádza, že zachovanie, ochrana a zlepšovanie kvality životného prostredia, vrátane ochrany prirodzených biotopov a voľne žijúcich živočíchov a rastlín, je základným cieľom všeobecného záujmu, ktorý sleduje Únia.
- 47 Na úvod treba pripomenúť, že podľa článku 12 smernice „o biotopoch“ v spojení s jej písm. a) prílohy IV vlk patrí medzi druhy „európskeho významu“, ktorému v zmysle tohto článku treba zabezpečiť „prísnu ochranu“.
- 48 Tento prísny režim ochrany sa týka najmä populácií vlka nachádzajúcich sa na juh od rieky Duero, ktoré sú výslovne uvedené v prílohe II k smernici „o biotopoch“ ako „druhy živočíchov a rastlín, o ktoré má Spoločenstvo záujem a ktorých ochrana vyžaduje označenie osobitne chránených oblastí“.
- 49 Španielske populácie vlkov na sever od tejto rieky sú ako také zaradené do prílohy V k smernici „o biotopoch“ ako živočíšny druh, o ktorý má Spoločenstvo záujem a ktorých chytanie vo voľnej prírode a využívanie môžu podliehať správnym opatreniam, a preto sa na ne vzťahuje článok 14 tejto smernice.
- 50 V tejto súvislosti treba uviesť, že skutočnosť, že živočíšny alebo rastlinný druh európskeho významu je uvedený v prílohe V k smernici „o biotopoch“, neznamená, že jeho stav ochrany treba v zásade považovať za priaznivý. Okrem skutočnosti, že sú to členské štáty, ktoré oznamujú Komisii status týchto druhov na svojom území, treba totiž uviesť, že toto zaradenie znamená len to, že vzhľadom na povinnosť dohľadu stanovenú v článku 11 tejto smernice a s cieľom zabezpečiť jej cieľ, je uvedený druh „spôsobilý“ podliehať riadiacim opatreniam na rozdiel od druhov uvedených v písm. a) prílohy IV k tejto smernici, na ktoré sa v každom prípade vzťahuje systém prísnej ochrany stanovený v článku 12 tej istej smernice.
- 51 Takéto zaradenie totiž nemožno vykladať v zmysle, ktorý by bol v rozpore s cieľom sledovaným smernicou „o biotopoch“, ktorým je, ako vyplýva z článku 2 ods. 1 tejto smernice, prispieť k zabezpečeniu biologickej rôznorodosti prostredníctvom ochrany prirodzených biotopov divokej fauny a flóry na európskom území členských štátov, keďže odsek 2 tohto článku výslovne stanovuje, že opatrenia prijaté podľa tej istej smernice majú za cieľ zabezpečiť zachovanie alebo obnovenie prirodzených biotopov a druhov divokej fauny a flóry európskeho významu v priaznivom stave ochrany.
- 52 Pokiaľ ide o regulačné opatrenia, ktorých predmetom môžu byť druhy uvedené v prílohe V k smernici „o biotopoch“, akými sú populácie vlka na sever od rieky Duero, treba v prvom rade uviesť, že podľa článku 14 ods. 1 smernice „o biotopoch“, „ak to členské štáty považujú za potrebné vzhľadom na dohľad stanovený v článku 11, prijímú opatrenia na zabezpečenie toho, aby odoberanie vzoriek [jedincov] druhov divokej fauny a flóry uvedených v prílohe V vo voľnej prírode a ich využívanie boli zlučiteľné s ich zachovaním v priaznivom stave ochrany“.

- 53 Zo samotného znenia tohto ustanovenia vyplýva, že členské štáty disponujú určitou mierou voľnej úvahy pri určení potreby prijať opatrenia podľa tohto ustanovenia, ktoré môžu obmedziť využívanie druhov uvedených v prílohe V k smernici „o biotopoch“.
- 54 V tejto súvislosti treba konštatovať, že v súlade s článkom 14 ods. 2 tejto smernice sa tieto opatrenia môžu týkať prístupu do určitých odvetví, zákazu odchyty jedincov vo voľnej prírode a využívania určitých populácií alebo zavedenia systémov kvót. Opatrenia prijaté na základe tohto článku teda síce zahŕňajú pravidlá lovu, ako vyplýva zo štvrtej zarážky tohto ustanovenia, treba ale konštatovať, že opatrenia prijaté na základe tohto článku môžu obmedziť, a nie rozšíriť odchyt dotknutých druhov.
- 55 Ako uvádza Komisia, miera voľnej úvahy uvedená v bode 53 tohto rozsudku je súčasne obmedzená povinnosťou dbať na to, aby odchyt jedincov druhov vo voľnej prírode a využívanie týchto jedincov boli zlučiteľné so zachovaním priaznivého stavu ochrany tohto druhu.
- 56 Treba totiž pripomenúť, že cieľom každého opatrenia prijatého členským štátom na základe smernice „o biotopoch“ musí byť v súlade s článkom 2 ods. 2 tejto smernice zachovanie alebo obnovenie priaznivého stavu ochrany živočíšnych druhov európskeho významu.
- 57 Okrem toho, ako vyplýva z pätnásteho odôvodnenia smernice „o biotopoch“, normotvorca Únie usudzoval, že pre určité druhy fauny a flóry by sa mal stanoviť všeobecný systém ochrany, že by sa mali prijať opatrenia na riadenie určitých druhov, „ak si to vyžaduje stav ochrany“, vrátane zákazu určitých spôsobov odchyty alebo usmrcovania, pričom by sa mala stanoviť možnosť výnimiek za určitých podmienok. Ako to potvrdzuje formulácia „ak to odôvodňuje ich stav ochrany“, prijatie takýchto opatrení teda musí byť odôvodnené potrebou zachovania alebo obnovenia priaznivého stavu ochrany dotknutého druhu.
- 58 Z uvedeného vyplýva, ako v podstate uviedla generálna advokátka v bode 71 svojich návrhov, že článok 14 ods. 1 smernice „o biotopoch“ sa má vykladať v tom zmysle, že lov možno obmedziť alebo zakázať, ak je to nevyhnutné na zachovanie alebo obnovenie priaznivého stavu ochrany dotknutého druhu.
- 59 V druhom rade treba spresniť, že podľa článku 11 smernice o „biotopoch“ majú členské štáty povinnosť zabezpečiť dohľad nad stavom ochrany a prirodzených biotopov a druhov uvedených v článku 2 tejto smernice, s mimoriadnym ohľadom na prioritné typy prirodzených biotopov a prioritných druhov. Tento dohľad je nevyhnutný na zabezpečenie dodržiavania podmienok stanovených v článku 14 tejto smernice a na určenie potreby prijať opatrenia zabezpečujúce zlučiteľnosť využívania tohto druhu s udrжанím priaznivého stavu ochrany a predstavuje sám osebe jedno z opatrení potrebných na zabezpečenie ochrany tohto druhu. Druh sa teda nemôže využívať na lov a loviť, ak nie je zabezpečený účinný dohľad nad stavom jeho ochrany.
- 60 V súlade s definíciou uvedenou v článku 1 písm. i) smernice „o biotopoch“ sa stav ochrany druhu bude považovať za priaznivý, ak po prvé údaje o dynamike populácie príslušného druhu indikujú, že sa tento druh sám dlhodobo udrzuje vo svojom prirodzenom biotope ako životaschopný komponent. Po druhé územie prirodzeného pohybu tohto druhu sa ani nezmenšuje, ani sa pravdepodobne v dohľadnej budúcnosti nezmenší. Po tretie je potrebné, aby existoval a pravdepodobne bude ďalej existovať dostatočne veľký prirodzený biotop na dlhodobé udržanie jeho populácií (rozsudok z 10. októbra 2019, Luonnonsuojeluyhdistys Tapiola, C-674/17, EU:C:2019:851, bod 56).

- 61 Pojem „územie prirodzeného pohybu“, ktorý predstavuje jedno z kritérií, ktoré treba zohľadniť pri určení, či je stav ochrany druhu priaznivý, je v prípade chránených živočíšnych druhov, ktoré využívajú rozsiahle územia, akým je vlk, širší ako geografický priestor, v ktorom sa nachádzajú fyzikálne alebo biologické faktory dôležité pre ich život a reprodukciu (rozsudok z 11. júna 2020, Alianța pentru combaterea abuzurilor, C-88/19, EU:C:2020:458, bod 38).
- 62 Okrem toho, keďže vplyv odchyty vo voľnej prírode a využívania tohto druhu na stav jeho ochrany sa musí posúdiť „s ohľadom na dohľad podľa článku 11“ smernice „o biotopoch“, členské štáty musia pri prijímaní rozhodnutí, ktorými povoľujú lov tohto druhu podľa článku 14 ods. 1 tejto smernice, odôvodniť tieto rozhodnutia a poskytnúť údaje z dohľadu, na ktorých sa tieto rozhodnutia zakladajú.
- 63 Treba zohľadniť nielen údaje týkajúce sa populácií dotknutého druhu, ktoré sú predmetom dotknutého opatrenia na využívanie, ale aj vplyv tohto opatrenia na stav ochrany tohto druhu vo väčšom rozsahu, na úrovni biogeografického regiónu alebo, pokiaľ je to možné, na cezhraničnej úrovni (pozri v tomto zmysle rozsudok z 10. októbra 2019, Luonnonsuojeluyhdistys Tapiola, C-674/17, EU:C:2019:851, bod 61).
- 64 V tejto súvislosti treba uviesť, že článok 17 smernice „o biotopoch“ ukladá členským štátom povinnosť každých šesť rokov vypracovať a zaslať Komisii správu o uplatňovaní tejto smernice s cieľom dosiahnuť cieľ zachovania „priaznivého stavu ochrany“, ako je definovaný v článku 1 tejto smernice. Táto správa musí obsahovať okrem iného hlavné výsledky dohľadu uvedeného v jej článku 11. Okrem toho musí obsahovať tri časti, a to časť obsahujúcu všeobecné informácie o vykonávaní tejto smernice, časť týkajúcu sa posúdenia stavu ochrany rôznych druhov a časť venovanú biotopom. Táto správa sa musí týkať všetkých biotopov a druhov nachádzajúcich sa na území dotknutého členského štátu.
- 65 Z uvedeného vyplýva, že posúdenie stavu ochrany druhu a vhodnosti prijatia opatrení založených na článku 14 smernice „o biotopoch“ sa musí vykonať nielen s prihliadnutím na správu vypracovanú podľa článku 17 tejto smernice, ale aj na najnovšie vedecké údaje získané vďaka dohľadu stanovenému v jej článku 11. Tieto hodnotenia sa musia vykonať nielen na miestnej úrovni, ale aj na úrovni biogeografického regiónu, či dokonca na cezhraničnej úrovni.
- 66 Tomuto dohľadu treba venovať osobitnú pozornosť okrem iného, ak je tento druh uvedený v prílohe II a písm. a) prílohy IV k tejto smernici pre určité regióny, a v prílohe V k tejto smernici pre susedné regióny, a ak je všeobecne považovaný za „druh európskeho významu“.
- 67 V prejednávanej veci však, ako vyplýva z informácií poskytnutých vnútroštátnym súdom, podľa správy z roku 2019, ktorú treba považovať za referenčný dokument, relevantný na účely určenia stavu ochrany vlka v Španielsku počas obdobia, o ktoré ide vo veci samej, sa populácie vlka v Španielsku nachádzajú v „nepriaznivom“ stave ochrany v troch biogeografických regiónoch obývaných vlkom v tomto členskom štáte, a to v alpskom, atlantickom a stredomorskom regióne, vrátane tých, ktoré sa nachádzajú na sever a na juh od rieky Duero.
- 68 Okrem toho z týchto informácií vyplýva, že autonómne spoločenstvo Kastília-León nezohľadnilo túto správu pri príprave plánu využívania na sezóny 2019/2020, 2020/2021 a 2021/2022.
- 69 Ak sa však podľa informácií poskytnutých vnútroštátnym súdom živočíšny druh nachádza v nepriaznivom stave ochrany, ako je to vo veci samej, príslušné orgány musia, ako to v podstate uviedla generálna advokátka v bode 91 svojich návrhov, prijať opatrenia v zmysle článku 14

smernice „o biotopoch“ tak, aby zlepšili stav ochrany tohto druhu do takej miery, že jeho populácie v budúcnosti trvale dosiahnu priaznivý stav ochrany. Obmedzenie alebo zákaz lovu v nadväznosti na konštatovanie nepriaznivého stavu ochrany tohto druhu možno teda považovať za opatrenie potrebné na obnovenie priaznivého stavu jeho ochrany.

- 70 Ako totiž bolo pripomenuté v bode 56 tohto rozsudku, prijatie opatrení založených na tomto článku je v každom prípade dovolené len vtedy, ak tieto opatrenia prispievajú k zachovaniu alebo obnove priaznivého stavu ochrany dotknutých druhov. Ak teda analýzy vykonané v dotknutom členskom štáte, pokiaľ ide o druhy uvedené v prílohe V k smernici „o biotopoch“, poskytujú výsledky, ktoré môžu preukázať nevyhnutnosť zásahu na vnútroštátnej úrovni, tento členský štát môže obmedziť a nerozšíriť činnosti uvedené v tomto článku tak, aby odchyt jedincov týchto druhov bol zlučiteľný s cieľmi tejto smernice.
- 71 Ako uviedla generálna advokátka v bode 99 svojich návrhov, takéto opatrenie je nevyhnutné najmä vtedy, ak je stav ochrany tohto druhu nepriaznivý predovšetkým z dôvodu straty jedincov. Napriek tomu, aj keď sú tieto straty spôsobené najmä inými dôvodmi, môže byť nevyhnutné nepovolíť lov, ktorý by spôsobil ďalšie straty.
- 72 Podľa zásady predchádzania škodám zakotvenej v článku 191 ods. 2 ZFEÚ, ak po preskúmaní najlepších dostupných vedeckých údajov pretrváva neistota o tom, či je využívanie druhu európskeho významu zlučiteľné s jeho zachovaním v priaznivom stave ochrany, dotknutý členský štát sa musí zdržať povolenia takéhoto využívania (pozri v tomto zmysle rozsudok z 10. októbra 2019, *Luonnonsuojeluyhdistys Tapiola*, C-674/17, EU:C:2019:851, bod 66).
- 73 Zo zásady predchádzania škodám však tiež vyplýva, že ak pretrváva neistota týkajúca sa existencie alebo rozsahu rizík, ochranné opatrenia možno prijať aj bez nutnosti čakať na to, kým sa existencia a závažnosť týchto rizík preukáže v plnom rozsahu (pozri v tomto zmysle rozsudok zo 6. mája 2021, *Bayer CropScience a Bayer/Komisio* (C-499/18 P, EU:C:2021:367, bod 80).
- 74 Z vyššie uvedeného vyplýva, že také opatrenia na ochranu druhu, akými sú obmedzenie alebo zákaz lovu, možno považovať za nevyhnutné, ak na základe najlepších dostupných vedeckých poznatkov pretrváva neistota, pokiaľ ide o existujúce riziká pre zachovanie priaznivého stavu ochrany tohto druhu.
- 75 Navyše treba uviesť, ako vyplýva zo spisu, ktorý má Súdny dvor k dispozícii, že Španielske kráľovstvo prijalo ministerskú vyhlášku TED/980/2021, ktorá zaradila celú španielsku populáciu vlkov, vrátane autonómnej oblasti Kastília-León na sever od rieky Duero, do vnútroštátneho zoznamu voľne žijúcich druhov, ktoré sú predmetom režimu prísnej ochrany.
- 76 V tejto súvislosti treba uviesť, že hoci smernica „o biotopoch“ preberá rozlišovanie medzi populáciami vlkov, ktoré sa nachádzajú na juh od rieky Duero a na sever od nej, v súlade s článkom 193 ZFEÚ ochranné opatrenia prijaté podľa článku 192 ZFEÚ, ktorý predstavuje právny základ tejto smernice, nebránia žiadnemu členskému štátu zachovať alebo zaviesť prísnejšie ochranné opatrenia.
- 77 Treba dodať, že v rámci prísnej ochrany poskytovanej podľa článku 12 smernice „o biotopoch“ možno odchyt a usmrcovanie povoliť len výnimočne, pokiaľ neexistuje iná uspokojivá alternatíva a výnimka nepoškodzuje zachovanie populácie dotknutých druhov v priaznivom stave ochrany na území ich prirodzeného výskytu, v súlade s požiadavkami článku 16 tejto smernice. Okrem toho Súdny dvor spresnil, že výnimka založená na článku 16 ods. 1 smernice „o biotopoch“ sa môže

uplatňovať iba konkrétne a jednotlivo, aby spĺňala presne vymedzené požiadavky a reagovala na osobitné situácie (rozsudok z 10. októbra 2019, Luonnonsuojeluyhdistys Tapiola, C-674/17, EU:C:2019:851, bod 41 a citovaná judikatúra).

- 78 Vzhľadom na všetky predchádzajúce úvahy treba na položené otázky odpovedať tak, že článok 14 smernice „o biotopoch“ sa má vykladať v tom zmysle, že bráni právnej úprave členského štátu, podľa ktorej je vlk označený za druh, ktorého jedince možno loviť na časti územia tohto členského štátu, kde nepodlieha prísnej ochrane podľa článku 12 ods. 1 tejto smernice, hoci sa stav jeho ochrany považuje v tomto členskom štáte za „nepriaznivý“. V tejto súvislosti treba zohľadniť správu vypracovanú každých šesť rokov podľa článku 17 tejto smernice, všetky najnovšie vedecké údaje vrátane tých, ktoré boli získané vďaka dohľadu podľa článku 11 tejto smernice, ako aj zásadu predchádzania škodám zakotvenú v článku 191 ods. 2 ZFEÚ.

O trovách

- 79 Vzhľadom na to, že konanie pred Súdnym dvorom má vo vzťahu k účastníkom konania vo veci samej incidenčný charakter a bolo začaté v súvislosti s prekážkou postupu v konaní pred vnútroštátnym súdom, o trovách konania rozhodne tento vnútroštátny súd. Iné trovy konania, ktoré vznikli v súvislosti s predložením pripomienok Súdnemu dvoru a nie sú trovami uvedených účastníkov konania, nemôžu byť nahradené.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (prvá komora) rozhodol takto:

Článok 14 smernice Rady 92/43/EHS z 21. mája 1992 o ochrane prirodzených biotopov a voľne žijúcich živočíchov a rastlín, zmenenej smernicou Rady 2013/17/EÚ z 13. mája 2013,

sa má vykladať v tom zmysle, že:

bráni právnej úprave členského štátu, podľa ktorej je vlk označený za druh, ktorého jedince možno loviť na časti územia tohto členského štátu, kde nepodlieha prísnej ochrane podľa článku 12 ods. 1 tejto smernice, hoci sa stav jeho ochrany považuje v tomto členskom štáte za „nepriaznivý“. V tejto súvislosti treba zohľadniť správu vypracovanú každých šesť rokov podľa článku 17 tejto smernice, všetky najnovšie vedecké údaje vrátane tých, ktoré boli získané vďaka dohľadu podľa článku 11 tejto smernice, ako aj zásadu predchádzania škodám zakotvenú v článku 191 ods. 2 ZFEÚ.

Podpisy